

שבועות שתיים פרק שלישי שבועות

ב.

עין משפט
נר מצוה

(א) [עין תוס' לעיל י"ט ד"ה
שבועות כ"ו ורמיהו,
(ב) נדרים כ"ד, (ג) נבמדכר
ל'.

רבינו חננאל

אכילנא משמע. ופרקי
אביי מתי' דנדרים
במסרבין בו לכול. ואמר
שבועה שאוכל לך כלומר
שבועה אם אוכל לך
דמשמע לא אכילנא
לך הוא. ומתי' בשאין
מסרבין בו דייקא לישניה
כמשמעה. רב אשי
אמר תני במתני דקתי
לה במסכת נדרים שאי
אוכל דמשמע אני אוכל.
ואמרין הא לא אצטרך
(א) קמ"ל. אצטרך מהו
שאיני אוכל לך: תרי
מבטא שבועה איסור
שבועה. אסור איסור
כו'. תריצה אביי הכי
מבטא שבועה. פ'י
מתפס בשבועה. פ'י
כגון שנשבע שלא יאכל
בשר זה. וחזר ואמר זה
הפט עלי כזה הבשר.
אסור איסור כגון שהתפס
עוד דגים על אותה
הפט שהתפסה בבשר.
ואמר אם אתה אומר
מתפס בשבועה כמוצא
שבועה מפי דמי חייב.
ואם היו תהיה לאיש
ונדרה עליה או מבטא
שפתיה. ואילו שבועה
אכיר בה. כמה
דכתיב או נפש כי תשבע
לבטא בשפתים ש"מ
במאי אסרה במבטא:
רבא אמר לעולם מתפס
בשבועה לאו כמוצא
שבועה מפי הוא. והכי
קתי מבטא שבועה. אסר
שבועה. אסריה דאסר
הטילו הכתוב בין נדר
לשבועה דכתיב ואם בית
אישה נדרה או אסרה
אסר על נפשה בשבועה.
הוציא זה האיסור מפי
בלשון נדר. הרי הוא נדר.
בלשון שבועה הרי הוא
שבועה. מתפס בשבועה
אביי אמר כמוצא
שבועה מפי הוא.
רבא אמר לאו כמוצא
שבועה מפי הוא.
ומתבין עליה ופרקי הכי

מסרבין. מפליגין: מהני' בשאין מסרבין. הלקי שאוכל דקא
אכילנא הוא: רב אשי אמר טני. צדיקתא שבועה שאי אוכל
לך: דאיתקל. נכסל ולא נחיון לומר שאי: איסור שבועה. מפרש
לקמיה: איסור איסור. איסרתו של איסור מה הוא: אם אסר אומר

כו'. מאי קאמרת והא אמרת איסור
לשון שבועה הוא והדר תני אם
אתה אומר: ה"ק מבטא שבועה.
האומר מבטא ככר זו עלי כלומר
שבועה שלא אוכלנו ואם אכלנו ה"ז
נעולה ויורד: איסור מיתפס בשבועה.
איסור עלי ככר זו הרי הוא כמי
שנשבע על הככר וחזר ואמר על
ככר אחר ה"ז כזה שהתפס את
השני בראשון: איסור איסור. ומהו
איסורו של איסור זה: אם אסר אומר
כו'. אם תמלי לומר שהמתפס
בשבועה כמוצא שבועה מפי דמי
ואם אכלנו חייב קרבן אף זה האומר
איסור ככר זה עלי חייב קרבן אם
אכלו שהאיסור לשון התפסות שבועה
הוא: ואם לאו. שהמתפס בשבועה
אינו נכנסע לענין קרבן ומלקות
אף האיסור אין בו לא קרבן ולא
מלקות: או אסרה אסר בשבועה.
משמע שאסרתו ותפסתו צדכר
שנשבע עליו ככר: או מבטא
שפתים אשר אסרה וגו'. ולא תני
בשבועה צמה אסרה את נפשה
בלשון מבטא: רבא אמר. לא
יתפסין ליה לתנא לממר צמא אם
אתה אומר דפשיטא ליה דמיתפס
בשבועה לאו כמוצא שבועה מפי
הוא: והכי קאמר מבטא שבועה
איסור נמי. לשון שבועה הוא: איסור
זה הטילו הכתוב כו'. היינו פירוש
דאיסור איסור אם אתה אומר והכי
קאמר איסור של איסר שאמרתי לך
שהוא שבועה לא כל השבועות שזית
בו שהרי הטילו הכתוב בין נדר
לשבועה אם אמרתו בלשון שבועה
כגון איסור שלא אוכל ככר זה כן לשון
הנשבעין אומרים שלא אוכל אף
האיסור שהוציאו בלשון זה שבועה
לשון נדר ואם לאו הוציאו
בלשון נדר שאלמך ככר זו עלי
שהוא לשון הנודרים קונס זה עלי
אף זה נדר ופטור מקרבן: כיוס
שמת צו איני. כאשר אסרתי עלי
בשר כיוס שמת צו אכל לעולם: והוא
שנודר וכל מאווס היום. שקיצל עליו
ככר נדר שלא יאכל בשר כיוס שמת צו
אני לעולם וכן יוס שמת צו פלוגי וכן
יוס שנהרג צו גדליה. וקסלקא דעתא

שא"י אוב"ך דף פשיטא. לא פריך פשיטא אלא משום דהיינו שלא
אוכל לך דקמיה דהא אשלא אוכל לא קשיא ליה פשיטא:
ל"ישנא איתקל" ל"ה. וליכא למיפרך כיון דאשמעינן שאי אוכל
אמאי אינטיריך למיתני צדיקתא שלא אוכל לך דזו וקף זו

קמיה וא"ת נשייליה מה היה צדעתו
ויש לומר כגון שאמר שצדעתו כל מה
שיהיה משמעות לשונו אי נמי כגון
שכח מה היה צדעתו וצנדרים
(דף טו.). מפרש אמאי רב אשי לא
אמר כדצ"י: איסור מיתפס
בשבועה. פ"י צקונטרס דאם אמר
איסור עלי ככר זה הרי כמי שנשבע
על הככר וחזר ואמר על ככר אחר
הרי זה כזה שהתפס את השני
בראשון וקשה ללמן קמיה צדיקתא
איזהו איסור האומר בתורה הרי עלי
כו' ואילו איסור ככר זה עלי לא
קמיה ומה שפ"י נמי איסור איסור
כלומר איסור של איסור זה מה דינו
אם אתה אומר מתפס בשבועה כו'
שמוכל להוכיח מקרא צדוס מקוס
שהוא כמוצא שבועה מפי דמי וחי
קרבן אף איסור זה כו' קשה דמשמע
דתנא צא לאשמעינן דין איסור ואינו
משמיענו כלום שהרי מסתפק
במתפס שבועה עלונו ועוד דאין
דרך משנה וברייתא שיתפס התנא
אם חייב או פטור ועוד מאי ואזדא
לטעמיה דקאמר לקמן דהא
מסתפקא ליה ללצ"י ולקמן פשיטא
ליה דכמוצא שבועה מפי דמי ועוד
דכלל הספרים גרסי' צסמוך כמוצא
שבועה מפי וחייב צו"י ולפ"ה ה"ל
למיינקט חייב בלא צו"י ומפ' רבינו
חס דמצטא הכתוב צפרשה הוא
לשון שבועה שנשבע בלשון מבטא
כדפירש נמי צקונטרס אכל איסור
הכתוב צפרשה אינו שבועה שאלסר
עלנו בלשון איסור אלא צמתפס
בשבועה הכתוב מדכר שנשבע על
הככר וחזר ואמר על ככר אחר
הרי עלי שלא אוכל ככר זה כזה
והיינו איסור דקרא וה"נ מפרש לה
צדיקתא ללצ"י ואיסור של איסור זה
אם אתה אומר מתפס בשבועה
כלומר שהתפסו ככר שנשבע עליו
הוא כמוצא שבועה מפי וחייב ואם
לאו שלא התפסו בלשון אלא אמר
איסור ככר זה עלי אין זה לשון
שבועה ופטור ח"נ ה"פ אם אתה
אומר מתפס בשבועה פ"י שהתפסו
בלשון שבועה שהזכיר לשון אכילה
ואמר הרי עלי שלא אוכל זה כזה

ואם לאו שלא הזכיר לשון אכילה אלא אמר הרי עלי זה כזה פטור
וע"ל איסור איסור היינו איסור שלישי שהתפס ככר שלישי צשני ואם
אתה אומר מתפס בשבועה דהיינו השני כמוצא שבועה מפי דמי
דהוי לגמרי כראשון אף לענין להתפס צו חייב גם בשלישי ואם לאו
היינו דגריסין נמי וחייב צו"י לא אתי שפיר: וא"ל' שבועה לא קאמר. דאי הוה כמיצ
אסרה על נפשה בלשון השתא אכל כרחק אית לן לפרש צמה אסרה על נפשה בלשון
מבטא וא"ת והא נמי כתיב (נמדכר ל')
ואסרה אסר צבית אציה צנעוריה וי"ל כיון דלא כתיב או יש לומר דלמדך דכתיב
התנא לדיקדק בלשון דלשון זה אינו חל דשלא אוכל הרי דבר שאין צו ממש
שאינו אוסר על עצמו כלום כמו קונס שאינו יסן דלא
אמר כלום אם לא אמר קונס עיני צשיה כדלמרינן צפרק צ' דנדרים (דף טו.).
וה"נ צריך שיאמר קונס אכילת בשר עלי ומיהו
שמת יס לחלק דדוקא גצי שיה לא אמר כלום משום דשיה ענמה אין זה ממש:
מדמתפס בנדר נדר ב'. ואם תאמר שמואל
אמאי מפרש איסור צמתפס בנדר והא איסור דקרא קאמר אצ"י דהיינו
מתפס בשבועה ויש לומר דמתפס בנדר ילפינן מתפס בשבועה וניחא ליה
לשמואל לאוקמא צדיקתא צנדרים שרגילות הוא צשני אדם נודרין
מלאכול בשר ומלשמות יין ציוס שראו ירושלים צחורבנה ואין רגילות
לאסור ענמם בשבועה:

ג א טו"ט י"ד ס' רלו
סעיף י:
ד ב מ"י פ"צ מהל'
שבועות הל' ח ופ"ג
מהל' נדרים הלכה א סמג
לאון רמא טו"ט י"ד ס'
רלט סעיף ט:
ה ג מ"י פ"צ מהל'
שבועות הל' א סמג
טו"ט י"ד ס' רלו סעיף
ד:
ו ד מ"י פ"צ מהל'
שבועות הל' א סמג
רמא טו"ט י"ד ס' רל
סעיף א:
ז ה ו מ"י פ"צ מהל'
נדרים הל' ד סמג
לאון רמא טו"ט י"ד ס'
רל סעיף א:

תורה אור השלם
1. או נפש כי תשבע
בשפתים לךרע
או להטיב לכל אשר
יבטא האדם בשבועה
ונעלם מפניו והוא ידע
ואשם לאחת מאלה:
ויקרא ה ד
2. כל נדר וכל שבועה
אסר לעצת נפש אישה
יקיימו ואישה יפרנה:
במדבר ל ד
3. ואם בית אישה נדרה
או אסרה אסר על נפשה
בשבועה: במדבר ל יא
4. ואם היו תהיה לאיש
ונדרה עליה או מבטא
שפתיה אשר אסרה על
נפשה: במדבר ל ז

מוסף רש"י
איזה איסור האמור
בתורה. דכמי (נמדכר ל')
לכל שבועת איסור, דמשמע
שהוא נדר צדכר שאלסר
בין (נדרים יב.).

(א) נראה דל"ל לא אינטיריך
לאשמעינן ומשני דל"איתריך
מהו דמיתא ורי.